

TREFFER

1. Introductie

'Amazing grace' van John Newton is een heel bekend lied. In het lied bezingt hij de grote genade van de Heere. Deze genade is voor hem zo wonderlijk geworden. Genade heeft hem, een zondaar, gered. Het is voor hem de reden geweest om deze lofzang op Gods genade te dichten.

Juist in het jaarthema *Kostbaar* is het goed om over deze genade na te denken met onze jongeren. Als we er over nadenken wat het de Heere Jezus gekost heeft om deze genade te verdienen voor vijanden, dan krijgt deze genade zoveel waarde. Laat de rijke boodschap van genade voor zondaren op de verenigingsavonden centraal staan.

1.1 - Jaarthema

Andere onderwerpen binnen het jaarthema:

- Gods Woord
- Rouw en verdriet
- #Geloofwaardig (actietreffer - extra)
- Heilige Doop
- Duurzaamheid
- **Grote genade**

1.2 - Doelen:

1. Jongeren leren wat genade is.
2. Jongeren leren hoe het woord genade in de Bijbel gebruikt wordt.
3. Jongeren leren door Bijbelse voorbeelden hoe je genade ontvangt.
4. Jongeren leren wat je door genade van God krijgt.
5. Jongeren leren waarom genade in de geloofsleer het middelpunt is.
6. Jongeren leren welke dwalingen over genade er in de kerkgeschiedenis geweest zijn.

1.3 - Aansluiting op leefwereld:

Jongeren horen hun hele leven al over genade. Vaak wordt een gebed ook afgesloten met de woorden 'uit genade'. Als je een willekeurige jongere vraagt om 'genade' te omschrijven, krijg je te horen: *lets krijgen wat je niet verdient*.

Toch is het wel een gevaar dat het begrip genade wat uitgesleten raakt of iets wat onbereikbaar is. Daarom mogen we jongeren er juist op wijzen dat bij God genade te krijgen is, zelfs voor de grootste zondaar. Wanneer je vaak tegen jongeren zegt dat ze genade nodig hebben, zullen er ook jongeren zijn die zich afvragen waarom ze genade nodig hebben. Ze leven hun eigen leven en voelen zich niet zo heel erg zondig of

‘genieten’ juist van de zonden. Misschien dat er ook zijn die met hun verstand wel weten dat ze zondig zijn of dat in elk geval in hun opvoeding geleerd hebben. Daarom is juist ook gebed om de werking van de Heilige Geest in het leven van onze jongeren hard nodig. Hij kan de ogen van onze jongeren openen en hen uiteindelijk ook leren om genade te bidden.

2. Inhoud

Een avond kan je op veel verschillende manier indelen. Om een goede lijn in het programma te hebben, wordt een aantal opties uitgewerkt. Ook wordt er nog achtergrondinformatie over het thema gegeven (rondom de leerdoelen), die gebruikt kan worden in de inleiding.

2.1 Uitwerking doelen

Leerdoel 1: Jongeren leren wat genade is.

- **Schuld:** Je hebt iets verkeerd gedaan, waarvoor je moet betalen. De mens heeft tegen God gezondigd, waardoor hij schuld heeft bij God. Er moet betaald worden of er is genade nodig.
- **Genade:** Het woord heeft in de Bijbel twee lagen. De eerste laag is: niet krijgen, wat je wél verdient, namelijk straf. Het gaat dan dus om vrijspraak en vergeving. In het Engels is daar een apart woord voor: *mercy*. De tweede betekenis heeft te maken met wél krijgen wat je niet verdient. Je kan dan denken aan de voorrechten van het leven vanuit Gods genade. In het Engels wordt daar het woord *grace* voor gebruikt. Iemand komt tot geloof door Gods genade (*mercy*) en mag dan leven vanuit Gods genade (*grace*).
- **Zaligmakende genade:** God vergeeft de zonden en schuld van Zijn kinderen en geeft hen het eeuwige leven, terwijl ze dit niet verdiend hebben. Zij staan weer in een rechte (=goede) verhouding met God.
- **Algemene genade:** De zorg van God voor Zijn schepping, zodat er nog goede dingen zijn.
- **Gratie verlenen:** Je krijgt geen straf terwijl je dit wel verdiend hebt. Dit kan bijvoorbeeld in bijzondere gevallen door een koning of een minister gegeven worden. Het is een meer alledaags woord voor genade.
- **Genadetijd:** De tijd tussen je geboorte en sterfdag, waarin je bekeerd kunt worden.
- **Genadeverbond:** Verbond dat de Heere gemaakt heeft na de zondeval. Adam en Eva hadden het werkverbond verbroken door van de verboden vrucht te eten. Maar de Heere beloofde Zijn Zoon, Die de duivel zou verslaan. Hierdoor kon er weer vrede tussen God en mensen komen. Dat is genade.

Leerdoel 2: Jongeren leren hoe het woord genade in de Bijbel gebruikt wordt.

- Genade in iemands ogen vinden: *iemand denkt goed van je*. Bijvoorbeeld:
  - Jakob vindt genade in de ogen van zijn broer Ezaü (Gen. 32:5.).
  - Sichem wil genade vinden in Jakobs ogen om met zijn dochter te trouwen (Gen. 34:11).
  - Jozef vond genade in de ogen van Potifar (Gen. 39:4).
- Genade vinden in Gods ogen: *God is goed voor Zijn kinderen, terwijl zij dit niet verdiend hebben*. Bijvoorbeeld:
  - Noach vond genade in Gods ogen (Gen. 6:8)
  - Gideon bidt of hij genade mag vinden in Gods ogen (Richt. 6:17).

- Maria vindt genade in Gods ogen om de moeder van Jezus te worden (Lukas 1:30).
- Om genade bidden: *bidden of de Heere je onverdiend iets wil geven*. Bijvoorbeeld:
  - Mozes bidt om genade van God of hij Zijn weg mag weten (Ex. 33:13, 16).
  - Job bidt God, als zijn Rechter, om genade (Job 9:15).
  - De tollenaar uit de gelijkenis bidt God om genade voor zijn zonden (Lukas 18:13).
- Genade verwerven/verdiene
  - De Heere Jezus heeft door Zijn lijden, sterven en gerechtigheid (het houden van de wet) ervoor gezorgd dat mensen weer genade van God kunnen krijgen. Hierdoor worden ze verlost van de vloek van de wet (Johannes 1:17).
- Genade van God ontvangen
  - Mensen kunnen genade van God krijgen, omdat de Heere Jezus dit verdiend heeft (Hand. 15:11).
  - Paulus schrijft dat je alleen door genade zalig kunt worden (Éfeze 2:4-5).
- Meer genade van God ontvangen
  - Johannes schrijft dat Gods kinderen steeds opnieuw genade van God krijgen waardoor ze meer van Hem gaan leren (Johannes 1:16; 2 Petrus 3:18)
- De Geest der genade en der gebeden
  - De Heilige Geest overtuigt Gods kinderen in hun hart dat zij genade van God gekregen hebben. Tegelijk zorgt Hij ervoor dat zij steeds om genade en vergeving van hun zonden bidden (Zacharia 12:10).
  - Met Pinksteren werden de mensen door de Heilige Geest overtuigd van hun zonden, zodat ze om genade en vergeving gingen bidden (Hand. 2:37).
- De zegen van genade opleggen
  - Als aan het einde van de kerkdienst de zegen op de gemeente gelegd wordt, wordt alle goeds en zaligheid aan de leden toe gebeden (Numeri 6:24-26; Handelingen 14:26, 15:40; Romeinen 1:7).

Leerdoel 3: Jongeren leren door Bijbelse voorbeelden hoe je genade ontvangt.

- Job 9:15: *Job erkent dat God meer weet dan hij. Hij ziet zonden die Job zelf niet zag; daarom durfde hij niet te vertrouwen op zijn eigen, oprechte leven. Hij kon alleen God om genade bidden.*
Bijbelverklaring Matthew Henry: ‘Daarom wil Job zich aan Gods genade overgeven en niet denken dat hij er door zijn eigen verdiensten af zal komen. God antwoordt voor wij roepen en niet omdat wij roepen. Hij geeft ons antwoorden vol genade, maar niet om ons gebed.’
- Lukas 18:13: *De tollenaar had berouw en bad tot God. Hij belijdt zijn schuld. Hij kan nergens anders op vertrouwen dan de genade van God.*
Bijbelverklaring Matthew Henry: ‘Hoogmoedige mensen, die zichzelf verhogen, zijn mededingers van God en daarom zullen zij zeker vernederd worden. Nederige mensen, die zichzelf vernederen, zijn aan God onderworpen en zij zullen verhoogd worden.’
- Handelingen 2:37-38: *De mensen die naar Petrus' preek luisteren, voelen (door het werk van de Heilige Geest) hun schuld en roepen uit wat ze moeten doen. Petrus wijst hen op bekering.*
Bijbelverklaring Matthew Henry: ‘Zij die van hun zonden overtuigd worden, willen graag horen van de weg tot vrede en vergeving.’

- Handelingen 16:13-14: *Lydia was een vrouw die naar de kerk ging, zoals jij, maar alleen dat is niet genoeg. Haar hart moest door God geopend worden voor Zijn Woord.*

Leerdoel 4: Jongeren leren wat je door genade van God krijgt.

- Vergeving van zonden: God rekent de betaling van de schuld door Christus uit genade toe aan Zijn kinderen. Die vergeving is zo volkomen alsof de verlost zondaar nooit zonde gedaan heeft. (HC 7-21 en 23-60)
- Vrijspreken van schuld en straf (Romeinen 8:1)
- Recht op het eeuwige leven (HC 7-21; HC 23-59) Romeinen 6:23

Leerdoel 5: Jongeren leren waarom genade in de geloofsleer het middelpunt is.

In het paradijs was alles zeer goed (Gen. 2:31). De mens was in een rechte (=goede) verhouding met God. Door de zonde is hier een breuk in gekomen. Tussen jou en God is een enorme afstand door de zonden. God is vertoornd (boos) over de zonden van de mens. God eist dat er voor de zonden betaald wordt, omdat de mens dit kon (HC 4-9). Niet (kunnen) betalen betekent de eeuwige dood. Er zou dan geen hoop meer zijn voor de mensen!

Maar direct na de zondeval heeft God al beloofd dat het toch weer mogelijk zou zijn om in een goede verhouding met God te komen (Gen 3:15). De Heere Jezus nam de zonden op Zich. Hij is het Middelpunt van onze geloofsleer. Niemand heeft dit verdiend. Daarom noem je dit genade.

- HC 5-12: *Je hebt gezondigd en daarvoor moet betaald worden. God is rechtvaardig en kan daarom jouw zonden niet door de vingers zien.*
- HC 5-13: *Wij kunnen zelf op geen enkele manier voor de zonden betalen.*
- HC 5-14: *God wil niet dat er een ander schepsel voor jouw zonden betaalt. Bovendien kan een ander schepsel de toorn van God over jouw zonden niet dragen.*
- HC 5-15: *De enige overblijvende mogelijkheid is een Verlosser die echt (waarachtig) mens is en zonder zonde (rechtvaardig), maar die tegelijkertijd ook echt God is, om de toorn van God over de zonden te kunnen dragen.*

Leerdoel 6: Jongeren leren welke dwalingen over genade er in de kerkgeschiedenis geweest zijn.

In de kerkgeschiedenis zijn er veel aanvallen geweest op de leer van genade. In de belijdenisgeschriften worden deze genoemd en weerlegd.

Belijdenis	Dwaling	Weerlegging
NGB 23 DL H1:5	Vergeving van zonden kun je verdienen door goede dingen te doen.	Vergeving van zonden krijg je door geloof in het offer van Christus. Geloof is genade van God
DL H1 Verwerping 9	Sommige volken verdienen het evangelie meer dan een ander volk en hebben dus meer kans op genade.	Dat je van het evangelie hoort is alleen het welbehagen van God.
DL H2 Verwerping 2	Christus heeft door Zijn lijden en sterven de breuk tussen God en mensen hersteld.	Christus heeft door Zijn lijden en sterven een nieuw verbond (het genadeverbond) opgericht. Door de Heere Jezus krijgt Gods volk recht op het eeuwige leven.

	Als God wil, kan Hij nu weer een nieuw (werk)verbond met de mensen maken.	
DL H3,4 Verwerping 5	De mens kan de algemene genade zo gebruiken, dat hij zelf zaligmakende genade krijgt. God stelt voor deze mensen Zijn Woord beschikbaar.	De mens heeft uit zichzelf geen enkele mogelijkheid om zaligmakende genade te krijgen.
DL H3,4 Verwerping 7	Genade is alleen het aanbieden van een goede raad. De mens moet deze zelf accepteren en opvolgen.	Genade is het werk van de Heilige Geest, Die bekering van het hart werkt.

2.2 - Programma-voorstel

De verschillende programmaonderdelen die uitgewerkt zijn in deze *Treffer* zijn te combineren tot een geheel. Het is aan te raden hieruit zelf een keuze te maken, die passend is bij de groepsamenstelling.

3. Bijbelstudie

We bieden drie werkvormen aan om Bijbelstudie te doen, waarbij rekening wordt gehouden met de verschillende soorten jongeren.

3.1 Werkvorm 1 (denken) - Romeinen 5

Doel

Het doel van deze Bijbelstudie is dat de jongeren de verhouding tussen genade en schuld leren. De genade neemt de schuld weg en genade neemt ook de straf op die schuld weg. Er is dus alleen genade mogelijk als er het besef is van schuld. In deze Bijbelstudie worden genade en schuld tegenover elkaar gezet.

Benodigdheden

- Pen en papier (A3 of groter)
- Post-its
- Bijbel met uitleg of Bijbel met kanttekeningen

Uitleg opdracht

- *stap 1* - In groepjes lezen de jongeren met elkaar Romeinen 5. In dit hoofdstuk wordt in verschillende verzen geschreven over de genade en liefde van God. Die is zichtbaar geworden in het feit “dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren”. Er zijn verschillende verzen waarin genade en schuld (tegen de wet) tegenover elkaar worden gezet. Vooral vers 15 beschrijft dit heel kernachtig. Eigenlijk vat vers 16 nog een keer samen wat er in vers 15 staat. In vers 17 volgt een verdere uitleg. In de verzen die daarop volgen wordt de oneindige ruimte in Gods genade getekend. De jongeren gaan eerst deze verzen (15 t/m 21) analyseren. Staat er nou in alle verzen hetzelfde of zeggen ze iets anders? Wat is de kerntekst van dit gedeelte? (antwoord: vers 15)

- *stap 2* - Vervolgens gaan de jongeren op zoek naar andere Bijbelgedeelten waarin genade en schuld tegen de wet duidelijk tegenover elkaar worden gezet. Allereerst natuurlijk Genesis 3, waarin de mens de dood verdiend heeft en waarin God toch het genadeverbond maakt (vers 15). Raad de jongeren aan om in de tekstverwijzingen te kijken bij Romeinen 5.
- *stap 3* - Wellicht hebben de jongeren naast Romeinen 5 vers 15 nog meer kernachtige teksten gevonden die de verhouding aangeven tussen de schuld van de mens en de genade van God. Dan schrijven deze jongeren de tekst op een post-it en plakken deze op het A3-vel wat ergens in de ruimte is opgehangen.
- *stap 4* - Vervolgens wordt dit A3-vel plenair bekeken/besproken. Zijn er andere teksten meerdere keren opgeplakt? Zijn er verschillen tussen de teksten? Wat zijn de overeenkomsten? Als laatste denk je met elkaar na over de vraag waarom genade en schuld altijd 'samen gaan'.

3.2 Werkvorm 2 (doen) - Romeinen 5

Doel

In deze werkvorm denken de jongeren met elkaar na over de betekenis van genade. Genade is een woord wat we allemaal kennen. De oneindige rijkdom en diepte die er in dit woord verscholen ligt zullen we nooit volledig beseffen. Deze werkvorm heeft als doel om de jongeren een dieper besef te geven van het grote wonder van Gods genade.

Benodigdheden

- Vel karton (A4 of A3)
- Tekengerei (potlood, gum, liniaal e.d.)
- Schaar
- Bijbel met uitleg of Bijbel met kanttekeningen

Uitleg opdracht

- *stap 1* - De jongeren lezen in groepjes met elkaar Romeinen 5 vers 15 t/m 21. Met elkaar denken de jongeren naar aanleiding hiervan na over wat genade betekent. Ook zoeken ze andere Bijbelteksten op die kernachtig omschrijven wat genade betekent. Adviseer de jongeren om in de tekstverwijzingen te kijken bij Romeinen 5.
- *stap 2* - Vervolgens denken de jongeren met elkaar na over de vraag aan wat voor dingen ze moeten denken bij het onderwerp 'genade'. Wat zien ze voor zich?
- *stap 3* - Bekende symbolen van ons christelijk geloof zijn de symbolen die staan voor: 'geloof', 'hoop' en 'liefde'. Deze drie woorden vormen als het ware het fundament van het christelijk geloof. Het woord 'genade' omvat eigenlijk alle drie deze woorden. Je zou dus kunnen zeggen dat het christelijk geloof gefundeerd is op Gods genade. De jongeren gaan met elkaar een symbool bedenken voor het woord 'genade'. Laat de jongeren wel bedenken dat ze dit op een 'eerbiedige' manier vormgeven. Bijv. een afbeelding van de Heere Jezus zou ongepast zijn.
- *stap 4* - De jongeren tekenen hun symbool op het kartonnen vel in het groot en knippen hem uit. Ieder groepje heeft nu dus een eigen symbool gemaakt voor het woord 'genade'. Op dit symbool schrijven ze ook de tekst waarop ze de vormgeving

gebaseerd hebben. Als de jongeren niet op gang komen kunnen ze geholpen worden. Ze kunnen bijvoorbeeld de volgende symbolen verwerken:

- *ICHTUS-vis. Het verlossend werk van Christus maakt genade mogelijk.*
  - *Vredesduif/vredesteken. Door genade is er weer vrede tussen God en de mens mogelijk.*
  - *Combinatie van de symbolen geloof, hoop en liefde.*
- *stap 5* - In de laatste stap van deze werkvorm worden de verschillende symbolen die ontwikkeld zijn opgehangen. Je kan er als leidinggevende nog voor kiezen om de jongeren de symbolen te laten presenteren.

3.3 Werkvorm 3 - Dwalingen rond het thema 'genade'

Doel

Het doel van deze Bijbelstudie is dat jongeren ontdekken wat voor dwalingen er in de geschiedenis rondom het thema 'genade' geweest zijn. Sommige van deze dwalingen zijn nog heel actueel. Daarom is het goed dat de jongeren er met elkaar over nadenken waarom deze dwalingen verkeerd zijn. Op deze manier leren de jongeren meer over wat genade wel is.

Benodigdheden

- Pen en papier (A3 of groter)
- Post-its
- Bijbel met uitleg of Bijbel met kanttekeningen

Uitleg opdracht

- *stap 1* - De groep wordt onderverdeeld in kleinere groepjes. Ieder groepje gaat een artikel uit een belijdenisgeschrift onderzoeken waarin een dwaling beschreven wordt (ieder groepje een van de vijf dwalingen zoals beschreven in leerdoel 6). In deze eerste stap denken de jongeren met elkaar na over de vraag welke dwaling hier beschreven wordt. Dit proberen ze vervolgens in eigen woorden op te schrijven. Tijdens deze stap is de hulp van de leidinggevende belangrijk. Bij leerdoel 6 staan de dwalingen in eenvoudige bewoordingen omschreven dus als leidinggevende kun je de jongeren een beetje sturen wanneer ze er niet uit komen.
- *stap 2* - In de tweede stap gaan de jongeren plenair in discussie. De groep die aan de beurt is vertelt welke dwaling zij opgeschreven hebben. De rest van de groep denkt na over waarom dit een dwaling is. De groep die aan de beurt is schrijft op wat er door de anderen als weerlegging aangedragen wordt. Zo komt ieder groepje aan de beurt en kan ieder groepje bij de dwaling ook de weerlegging opschrijven.
- *stap 3* - In de laatste stap gaan de groepjes weer zelfstandig verder en leggen ze de weerleggingen die zij opgeschreven hebben naast de weerlegging zoals genoemd in leerdoel 6. Is het hetzelfde of zijn er verschillen?
- *stap 4* - Het is aan te bevelen om deze Bijbelstudie plenair af te sluiten door nog een Bijbelgedeelte te lezen waarin het onderwerp 'genade' kernachtig wordt beschreven.

4. Inleiding

Hoe zet je een goede inleiding op? Soms is het lastig om een goede lijn te vinden. Daarom wordt hier een opzet gegeven voor een inleiding. Uiteraard moet je deze zelf verder uitwerken.

Onderdeel	Duur
<u>Intro</u> Start met de opwarmer 'schoonwassen' (zie beschrijving 5.1.2)	00:05
<u>Kern</u> <ul style="list-style-type: none"> • Maak de verbinding vanuit de opwarmer naar ons leven. • Bespreek wat genade is en hoe de Heere Jezus deze genade verdiend heeft. • Laat de jongeren ook voelen hoe kostbaar en waardevol deze genade is en waarom ze deze genade nodig hebben. • Laat de jongeren zien hoe de Heere Zijn genade vandaag nog steeds aanbiedt.	00:10
<u>Afsluiting</u> Sluit af met de Nederlandse vertaling van 'Amazing grace' (zie de liedbundel 'Tot Zijn eer').	00:05

5. Verwerking

Naast de inleiding is het belangrijk om de inhoud ook te verwerken. Hieronder worden een aantal verwerkingsvormen aangeboden. Maak een keuze voor een of meerdere van deze werkvormen.

5.1 Opwarmers

Een opwarmer is een korte werkvorm om het thema vooraf in te leiden en de aandacht van de jongeren te trekken of om hen in de sfeer van het onderwerp te laten komen.

5.1.1 Genade

Maak een woordweb over genade. Zorg voor een bord of groot vel papier en laat jongeren woorden opschrijven die ze associëren met het woord genade. Dat mogen ook synoniemen zijn.

5.1.2 Schoon wassen

Benodigdheden:

- Wit t-shirt
- Materiaal om het shirt vies te maken (bijv. ketchup, rode wijn, vet of smeer - vlekken die er lastig uitgaan)
- Schoonmaakmiddelen

Laat twee jongeren het t-shirt vies maken.

Laat het T-shirt zien aan de jongeren. Vraag wie dit kan schoonmaken kan. Er mag gebruik gemaakt worden van zeep, water, wasmiddelen etc.

Als blijkt dat schoonmaken niet lukt, maak dan de toepassing: wij kunnen wel dingen vuil maken - zonde op zonde stapelen, maar wij kunnen niet schoonmaken: de zonden uitdelgen. Wijs op de tekst uit Jeremia 2: 22: *Want, al wiest gij u met salpeter, en naamt u veel zeep, zo is toch uw ongerechtigheid voor Mijn aangezicht getekend, spreekt de Heere HEERE.* Ook de tekst uit Jesaja 1: 18 past hierbij: *Komt dan, en laat ons samen rechten, zegt de Heere; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw, al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.*

5.2 Verwerking

5.2.1 Zegenbedes

Verdeel de groep in kleine groepjes, van vier of vijf jongeren per groepje.

Bespreek in het groepje de volgende vragen:

1. De dominee begint de kerkdienst met het Votum en Groet. Hoe luidt die?
2. Is er verschil tussen de ochtend- en de avonddienst?
3. Als er leesdienst is, gaat dit anders. Wat is er anders bij de leesdienst?
4. Als je thuis meeluistert of de dienst op een ander tijdstip luistert, ontvang je dan ook deze zegen?
5. Hecht je zelf waarde aan deze zegen?

5.2.2 Schilderij

Benodigdheden:

- Canvasdoek: per vier jongeren één doek
- Verf en kwasten
- Tijdschriften
- De symbolen die gemaakt zijn bij de Bijbelstudie, werkvorm 2

Verdeel de groep in groepjes van vier. Geef per groepje één canvasdoek.

Bij de Bijbelstudie werkvorm 2 hebben de jongeren symbolen ontwikkeld voor het woordje genade.

De jongeren maken nu een schilderij maken over genade. Daarin verwerken ze één of meer symbolen, die ze zelf ontworpen hebben. Ze kunnen schilderen, plaatjes en letters uit de tijdschriften gebruiken of handletteren.

Laat de jongeren aan het eind vertellen wat ze geschilderd hebben en waarom. Natuurlijk krijgen de schilderijen een mooi plekje in de zaal.

5.2.3 Verhaal lezen

Zoek een mooi verhaal uit waaruit het begrip genade op een mooie manier uitgebeeld wordt.

Suggesties voor verhalen:

- Er zijn twee boeken verschenen van Tony Hutter over het leven van Spurgeon. De verhalen zijn kort en toegankelijk voor kinderen.
Deel 1: *Hoe een spin het leven van een man redde.*
Deel 2: *Hoe een kat de melk mocht stelen.*
- Over het leven van John Newton: *John hoort Gods stem in de storm.* Auteur: C van Rijswijk.

5.2.4 Maak de woordzoeker

Print de woordzoeker uit bijlage 1 uit om A-3 formaat. Laat de woordzoeker individueel of in groepjes maken.

6. Bidden en danken

Elke verenigingsavond begin je met gebed. Het is goed om in het gebed naast de actuele en persoonlijke zaken ook te bidden voor onderwerpen die te maken hebben met het thema van de avond.

Bidden en danken

- De Heere danken dat het nog genadetijd is;
- De Heere danken dat Hij Zijn Zoon gezonden heeft op deze aarde waardoor er genade te verkrijgen is voor een ieder die in Hem gelooft;
- De Heere vergeving vragen omdat we iedere dag verder leven, terwijl we veel te weinig stil staan bij het wonder van genade;
- Bidden of de Heilige Geest ons net als de mensen op de Pinksterdag krachtig wil overtuigen van zonden;
- Bidden dat ons hart net als Lydia in de Bijbel geopend mag worden zodat we door die genade zalig mogen en nog kunnen worden;
- Bidden of we iedere dag door die genade mogen leven ook als we de Heere al mogen kennen en dienen.

7. Zingen

Welke psalmen en welke liederen passen goed bij het thema van de avond?

Psalmen

Psalm 6:4

Psalm 21: 2, 3, 11, 12

Psalm 51: 1, 2, 7

Psalm 77: 1, 6, 7, 8

Psalm 79: 4, 7

Psalm 86: 2, 3, 8

Psalm 90: 8, 9

Psalm 103: 2, 9

Psalm 106: 4, 24

Psalm 130: 2,4

Psalm 143: 8-11

Liederen uit 'Tot Zijn eer'

- Lied 2: Ach, blijf met Uw genade
- Lied 10: Amazing grace
- Lied 15: Come, Holy Spirit, come
- Lied 73: O, alle dorstigen
- Lied 84: Psalm 32
- Lied 97: There is a fountain filled with blood
- Lied 115: Zie ons ootmoedig tot U naad'ren
- Lied 117: Wondere genade

8. Literatuurverwijzingen

Wil je meer lezen over dit onderwerp? Wil je informatie voor je inleiding? In de onderstaande boeken kan je er meer over lezen.

- Boston, T. 1996. 'Derde staat. De staat der genade, of de staat van begonnen herstel' in: *De viervoudige staat*. Houten: Den Hertog, p. 176-287 [7e druk].
- Bunyan, J. 2004. *Genade in overvloed*. Barneveld/Apeldoorn: John Bunyan Stichting/De Banier [6e druk].
- Hell-van Dijke, Inge van (red.). 2017. *Bij de Bron. Bijbelse kernwoorden uitgelegd*. Houten: Den Hertog, p. 53-55.
- Hogchem, ds. C. 2011. 'Het genadeverbond' in: *Leesboek bij de Belijdeniscatechisatie*. Barneveld: Gebr. Koster, p. 64-70 en 186.
- Ruitenburg, ds. P. van. 2012. 'Geest der genade en der gebeden' in: *Uitgestort*. Houten: Den Hertog, p. 140-148.
- Ruitenburg, ds. P. van. 2010. 'Gave Gods' in: *Ongetwijfeld*. Houten: Den Hertog, p. 10-11.

Bijlage 1

Zoek de volgende woorden in de onderstaande woordzoeker.

Geloof
Bloed
Hoop

vergeving
sterven
liefde

kruis
opstaan
belijden

zonde
schuld
bekering

hart

E	R	W	X	Q	P	H	Z	O	U	B	W	D	Y	J	G
O	L	A	M	S	V	T	R	A	H	E	A	A	S	U	T
U	E	O	F	T	F	H	Z	U	D	K	V	M	A	M	U
D	N	F	L	E	O	Z	R	W	S	E	E	Q	Z	W	H
Z	K	D	I	R	P	O	Z	P	I	R	R	K	W	N	D
X	E	S	E	V	S	N	D	K	U	I	G	N	L	E	I
G	M	B	F	E	T	D	D	X	R	N	E	T	D	D	F
V	W	Y	D	N	A	E	O	W	K	G	V	F	X	J	T
N	Z	R	E	C	A	K	P	T	F	T	I	M	I	I	V
Y	G	U	V	E	N	A	B	S	S	Q	N	C	M	L	G
T	Q	J	L	Q	Y	Q	G	C	Y	X	G	J	S	E	O
Q	Q	E	J	M	P	E	H	E	U	W	X	S	I	B	P
D	E	O	L	B	C	U	H	X	L	M	Q	N	K	X	O
L	S	G	S	W	L	Z	F	H	B	O	A	L	N	U	O
H	C	O	V	D	R	E	J	R	O	O	O	F	V	Z	H
X	G	I	B	L	Y	C	U	D	H	W	B	F	C	F	U